

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΚΟΙΝΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΓΝΩΣΗ»

Σάββατο, 24 Ιουνίου 2023

1^η ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

A1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Για κάθε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις, **A1.1** έως **A1.5**, θα ακούσετε ένα μοτίβο απαρτιζόμενο από δύο ή τρία διαδοχικά διαστήματα, το οποίο θα επαναληφθεί άλλες δύο φορές. Στην αρχή κάθε μοτίβου δίνεται ο αρχικός φθόγγος. Να επιλέξετε ποιο από τα πέντε μοτίβα (α, β, γ, δ, ε) που δίνονται σε κάθε ερώτηση αντιστοιχεί στο μοτίβο που ακούστηκε. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στο σωστό μοτίβο.

(Μονάδες 5 X 2 = 10)

Ερώτηση A1.1:

α)

β)

γ)

δ)

ε)

Ερώτηση A1.2:

α)

β)

γ)

δ)

ε)

Ερώτηση A1.3:

α)

β)

γ)

δ)

ε)

Ερώτηση A1.4:

α)

β)

γ)

δ)

ε)

Ερώτηση A1.5:

α)

β)

γ)

δ)

ε)

A2. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΡΥΘΜΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Για κάθε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις, **A2.1** έως **A2.5**, θα ακούσετε διαδοχές διαφορετικών ρυθμικών αξιών που συγκροτούν φράσεις τεσσάρων έως οκτώ ρυθμικών μέτρων με σταθερό tempo, οι οποίες θα επαναληφθούν άλλες δύο φορές. Να επιλέξετε ποιο από τα πέντε μέτρα (**α, β, γ, δ, ε**) που δίνονται σε κάθε ερώτηση αντιστοιχεί στο ρυθμικό μέτρο που ακούστηκε. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στο σωστό ρυθμικό μέτρο. Οι διαδοχές θα ακουστούν με τονισμούς στα ισχυρά μέρη των μέτρων.

(Μονάδες 5 X 2 = 10)

- Ερώτηση A2.1:**
- α. 2/4
  - β. 5/4
  - γ. 3/4
  - δ. 7/4
  - ε. 4/4

- Ερώτηση A2.2:**
- α. 3/4
  - β. 9/4
  - γ. 7/4
  - δ. 8/4
  - ε. 5/4

- Ερώτηση Α2.3:**
- α. 6/8
  - β. 3/4
  - γ. 9/8
  - δ. 7/4
  - ε. 5/8

- Ερώτηση Α2.4:**
- α. 3/4
  - β. 9/8
  - γ. 5/4
  - δ. 6/4
  - ε. 4/4

- Ερώτηση Α2.5:**
- α. 5/8
  - β. 12/8
  - γ. 9/8
  - δ. 3/4
  - ε. 5/4

Α3. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΟΡΔΙΑΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Για κάθε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις, **A3.1** έως **A3.5**, θα ακούσετε μία συγχορδία, η οποία θα επαναληφθεί άλλες δύο φορές. Να επιλέξετε ποια από τις πέντε απαντήσεις (**α, β, γ, δ, ε**) που δίνονται σε κάθε ερώτηση αντιστοιχεί στο είδος της συγχορδίας που ακούστηκε. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στο σωστό είδος της συγχορδίας. Διευκρινίζεται ότι:

- α) οι συγχορδίες εκτελούνται σε κλειστή θέση
- β) όπου δεν δηλώνεται αναστροφή, η συγχορδία εκτελείται σε ευθεία κατάσταση.

(Μονάδες 5 X 2 = 10)

- Ερώτηση Α3.1:**
- α. Μείζονα με έβδομη μεγάλη
  - β. Ελάσσονα με έβδομη μικρή
  - γ. Ελαττωμένη σε πρώτη αναστροφή
  - δ. Ελάσσονα με έβδομη μεγάλη
  - ε. Ελάσσονα

- Ερώτηση Α3.2:**
- α. Μείζονα σε πρώτη αναστροφή
  - β. Μείζονα με έβδομη μεγάλη
  - γ. Αυξημένη
  - δ. Μείζονα με έβδομη μικρή
  - ε. Μείζονα σε δεύτερη αναστροφή

- Ερώτηση Α3.3:**
- α. Ελαττωμένη
  - β. Ελάσσονα
  - γ. Ελάσσονα με έβδομη μικρή
  - δ. Ελαττωμένη με έβδομη ελαττωμένη
  - ε. Ελάσσονα σε δεύτερη αναστροφή
- Ερώτηση Α3.4:**
- α. Ελαττωμένη με έβδομη ελαττωμένη
  - β. Ελαττωμένη
  - γ. Ελάσσονα
  - δ. Αυξημένη
  - ε. Ελάσσονα με έβδομη μεγάλη
- Ερώτηση Α3.5:**
- α. Μείζονα σε δεύτερη αναστροφή
  - β. Μείζονα με έβδομη μικρή
  - γ. Μείζονα με έβδομη μικρή σε πρώτη αναστροφή
  - δ. Μείζονα με έβδομη μεγάλη
  - ε. Μείζονα

Α4. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΔΙΑΔΟΧΗΣ ΣΥΓΧΟΡΔΙΩΝ

Για κάθε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις, **A4.1 έως A4.5**, θα ακούσετε μία διαδοχή συγχορδιών, η οποία θα επαναληφθεί άλλες δύο φορές. Να επιλέξετε ποια από τις πέντε απαντήσεις (**α, β, γ, δ, ε**) που δίνονται σε κάθε ερώτηση αντιστοιχεί στη διαδοχή συγχορδιών που ακούστηκε. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή διαδοχή συγχορδιών.

(Μονάδες 5 X 2 = 10)

- Ερώτηση Α4.1:**
- α. $I - IV - II^6 - V^2 - I^6$
  - β. $I - VI - IV - V^7 - VI$
  - γ. $I - VI - II - V^7 - I^6$
  - δ. $I - IV^6 - II^6 - V - VI$
  - ε. $I - IV - II - V^7 - VI$
- Ερώτηση Α4.2:**
- α. $I - VI - II_5^6 - V^7 - VI$
  - β. $I - VI - V_5^6/V - V^2 - I^6$
  - γ. $I - VI - II^7 - V^7 - I^6$
  - δ. $I - IV - V_5^6/V - V^7 - I$
  - ε. $I - IV^6 - II_5^6 - V^2 - I^6$

- Ερώτηση Α4.3:**
- α. $I - I^6 - II^6 - II_N^6 - V^7$
  - β. $I - I^6 - IV - II - V$
  - γ. $I - III - IV - II_N^6 - V^7$
  - δ. $I - III - II - II_N^6 - V$
  - ε. $I - III - VI - IV - V$
- Ερώτηση Α4.4:**
- α. $I - II^6 - V - VII^7/VI - VI$
  - β. $I - IV - V - V^7 - VI$
  - γ. $I - VI - IV - VII^7/VI - VI$
  - δ. $I - II^6 - V - V^7 - I^6$
  - ε. $I - IV - V - V^7 - I^6$
- Ερώτηση Α4.5:**
- α. $I - VI - IV - V_5^6 - VI^6$
  - β. $I^6 - V_5^6/IV - IV - V_5^6 - I$
  - γ. $I^6 - V_5^6/IV - IV - VII_5^6 - I^6$
  - δ. $I^6 - V^7/IV - IV - VII_5^6 - I$
  - ε. $I - IV - II - VII_5^6 - I^6$

Α5. ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΧΡΟΙΩΝ

Για κάθε ένα από τα παρακάτω ηχητικά παραδείγματα, **A5.1** έως **A5.3**, τα οποία θα επαναληφθούν άλλες δύο φορές, να αναγνωρίσετε τις μουσικές χροιές των επιμέρους μουσικών οργάνων που ακούγονται. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό του ηχητικού παραδείγματος και δίπλα το γράμμα (**α, β, γ, δ, ε**) που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

(Μονάδες 3+3+2= 8)

Ηχητικό παράδειγμα Α5.1

- α. Φλάουτο, Κλαρινέτο, Αγγλικό Κόρνο, Φαγκότο, Τρομπόνι
- β. Φλάουτο, Κλαρινέτο, Όμποε, Φαγκότο, Γαλλικό Κόρνο
- γ. Φλάουτο, Κλαρινέτο, Τρομπέτα, Φαγκότο
- δ. Φλάουτο, Κλαρινέτο, Όμποε, Σαξόφωνο
- ε. Τρομπέτα, Κλαρινέτο, Όμποε, Τούμπα, Γαλλικό Κόρνο

Ηχητικό παράδειγμα Α5.2

- α. Τρομπέτα, Κλαρινέτο, Πιάνο, Τσέλο, Ντραμς
- β. Τρομπέτα, Τούμπα, Βιμπράφωνο, Κοντραμπάσο, Ντραμς
- γ. Τρομπέτα, Σαξόφωνο, Πιάνο, Κοντραμπάσο, Ντραμς
- δ. Σαξόφωνο, Πιάνο, Κοντραμπάσο, Ντραμς
- ε. Τρομπέτα, Τρομπόνι, Πιάνο, Κοντραμπάσο, Ντραμς

Ηχητικό παράδειγμα Α5.3

- α. Κλαρίνο, Τρομπέτα, Τρομπόνι, Ταμπούρο, Νταούλι, Πιατίι
- β. Κλαρίνο, Τρομπόνι, Τουμπελέκι, Νταούλι, Πιατίι
- γ. Κλαρίνο, Τρομπέτα, Γκάντα, Κουτάλια, Ντέφι
- δ. Σαξόφωνο, Τρομπέτα, Τρομπόνι, Ντέφι
- ε. Κλαρίνο, Τρομπέτα, Ζουρνάς, Ταμπούρο, Νταούλι, Πιατίι

2^η ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

B1. ΠΕΝΤΕ ΑΠΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

- B1.1** Ποια είναι η συμβολή του Μάιλς Ντέιβις (Miles Davis) στην εξέλιξη της «Κουλ Τζαζ» (“Cool Jazz”); Ποιο είναι το σημαντικότερο έργο του;
- B1.2** Να αναφερθείτε αναλυτικά στο πρώτο είδος του ρεμπέτικου τραγουδιού από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι και το 1934.
- B1.3** Τι γνωρίζετε για τη σύνθεση του «Ύμνου εις την Ελευθερίαν»; Πότε και πώς καθιερώθηκε ως ο Εθνικός Ύμνος της Ελλάδας;
- B1.4** Τι γνωρίζετε για το «Ρέκβιεμ» του Βόφλγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ (Wolfgang Amadeus Mozart);
- B1.5** Να αναφέρετε δυο χαρακτηριστικά επίδρασης που άσκησε η αφρικανική μουσική στη λατινοαμερικάνικη, σύμφωνα με τον Αμερικάνο εθνομουσικολόγο Μπρούνο Νετλ (Bruno Nettl).

(Μονάδες 5 X 2 = 10)

B2. ΠΕΝΤΕ ΑΠΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

- B2.1** Πώς κατανοείτε την έννοια της πολυρυθμίας;
- B2.2** Αναφέρατε αναλυτικά τις κύριες κατηγορίες ταξινόμησης των μουσικών οργάνων σύμφωνα με το σύστημα των Χορνμπόστελ - Ζαξ.
- B2.3** Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων «crescendo» και «rallentando».
- B2.4** Να δώσετε το περιεχόμενο του όρου «legato».
- B2.5** Περιγράψτε την κλίμακα Ελάσσονα Αρμονική.

(Μονάδες 5 X 2 = 10)

3^η ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

Γ1. ΑΣΚΗΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ

Να εναρμονιστεί η παρακάτω μελωδία για τέσσερις φωνές:

(Μονάδες 8)

Γ2. ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ-ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΟΣ

Δίνεται το εναρκτήριο απόσπασμα (μέτρα 1-16) από το τρίτο μέρος (Presto) της σονάτας για πιάνο, K 280/189e, του W. A. Mozart.

Σονάτα για πιάνο, K 280/189e, του W. A. Mozart

- Γ2.1 Να εντοπίσετε τις φράσεις του αποσπάσματος, καθώς και τις επιμέρους ενότητες τους.
- Γ2.2 Ποιες είναι οι βασικές ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις φράσεις που εντοπίσατε;
- Γ2.3 Τι είδους πτώσεις γίνονται και σε ποια σημεία;
- Γ2.4 Να πραγματοποιήσετε την αρμονική ανάλυση από το μέτρο 9 μέχρι το τέλος του αποσπάσματος.

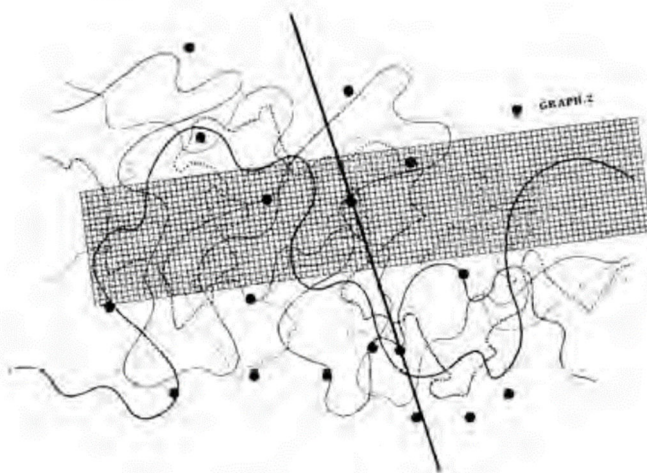
(Μονάδες 4 X 2 = 8)

4^η ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

Δ1. ΤΕΣΣΕΡΑ ΑΠΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Δ1.1 Η γραφική παρτιτούρα της εικόνας αφορά το έργο «Fontana Mix» (1958) του συνθέτη Τζον Κέητζ (John Cage).

Αποτελείται από 10 σελίδες με έξι χαραγμένες γραμμές η καθεμιά και 10 σελίδες από διαφανές φιλμ, καλυμμένο με σημάδια σε τυχαία σημεία.

Τι παράγουν τα παραπάνω στοιχεία, τι αφορούν και ποια είναι η ελευθερία του εκτελεστή;

Δ1.2 Ποια είναι η βασική ιδέα της μουσικής του Ιάνη Ξενάκη και ποιο, συνήθως, «εργαλείο»-τεχνολογικό επίτευγμα χρησιμοποιεί για την κατασκευή της μουσικής του;

Δ1.3 Ποιες δυνατότητες δίνουν στον συνθέτη οι συνθετητές (synthesizers) και οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές;

Δ1.4 Αναφέρατε δύο (2) μεθόδους που χρησιμοποιούνται σήμερα για τη σύνθεση κινηματογραφικής μουσικής.

(Μονάδες 4 X 2 = 8)

Δ2. ΤΕΣΣΕΡΑ ΑΠΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Δ2.1 Τι γνωρίζετε για τον επτάσημο ρυθμό;

Δ2.2 Πού οφείλεται η μεγάλη ποικιλία των χορών των Ελλήνων του Πόντου; Τι γνωρίζετε για τους χορούς του ποντιακού τραγουδιού;

Δ2.3 Αναφέρατε τα χαρακτηριστικά του ελληνικού δημοτικού τραγουδιού και τη σχέση του με τη βυζαντινή μουσική.

Δ2.4 Τι γνωρίζετε για τη βυζαντινή αντιφωνία; Ποιοι τρόποι ψαλμωδίας είχαν διαμορφωθεί από τον Δ' αιώνα;

(Μονάδες 4 X 2 = 8)

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**